

רי עובדות והנהגות המאבק בציונות לבית בריסק

גדול המחטיאו

כאשר סיפרו למרן הגרייז זצ"ל על בחורי ישיבות שהלכו לצפות במצעד של הציונים ביום אידם, הגיב בכעס ואמר, "אם חיילי הס.ס. הנאצים היו עושים מצעד, גם היו הולכים לראות"!? ... והלא אמרו חז"ל "גדול המחטיאו יותר מן ההורגו" ... [דברים הידועים מבית בריסק, מפי השמועה]

דברי חכמים

הצלה פורתא

בימים שטרם הכרזת המדינה, בא עסקן גדול מאגויי אל מרן הגרייז זצ"ל, וביקש את הסכמתו לפני נסיעתו לועידת האו"ם ["השולחן העגול"] בלונדון, לשאת נאום בעד מדינה לעם ישראל, כי רעיון המדינה כבר בין כה הופך להיות מציאות, וכדאי כבר עכשיו לקפוץ על העגלה ולהשתתף עם הציונים, לפני שיהיה מדי מאוחר, כי כשיקבלו את השלטון ינקמו בנו מאחר והתנגדנו להם... ואילו אם עתה נעזור להם, נוכל אח"כ לתבוע "שויון זכויות" כמו שאר התושבים.

אמר לו מרן הגרייז זצ"ל כי הוא טועה מחמת ב' סיבות: א' משום שהסברא שיסכימו לתת להם רשיון להקמת המדינה, היא משום שהם מצליחים לאחד את כל היהודים ולומר לאו"ם שכולם רוצים מדינה, אבל אם יראו הגויים שהיהדות החרדית לא משתתפים עמם במעשיהם, יתכן שיסיקו מכך שאין זה הפתרון המוכרח ל"בעיה היהודית" ולא ירשו להם להקים את המדינה.

והטעם הב', אותם מדינות שכעת תמכו במדינה [רוסיה וארה"ב] במשך הזמן יחזרו בהם, ואם כל כלל ישראל יתמכו בהם כולנו נהיה בצרות, ואם כעת אנחנו לא נתערב, יהא זה עבורנו הצלה פורתא, ופתחון פה בבוא הזמן, לומר לפני האומות כי ידינו לא היתה במעל הזה.

דברי חכמים

[דברים הידועים מבית בריסק, מפי השמועה]

מה לך מתפלא

בספר "ילקוט דעת תורה" [אות ע"ג] הובא כדלהלן:

הרב ר' אשר ראזווינסקי זצ"ל מחיפה, שפך לפני מרן הגרייז זצ"ל את מרי שיחו על מצב הדת הירוד, וסיפר לו מה שקרא בעיתון, כי בעת הכתרת הראשון לציון בבית הכנסת "ישורון", באו כמה כמרים עם צלמים וישבו בתוך בית הכנסת מול ארון הקודש, ואין מוחה ופוצה פה על חילול הקודש...